

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «МІЖНАРОДНИЙ
ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченого радою ПВНЗ

«Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка Степана
Дем'янчука»

Протокол №1 від «30 » серпня 2023
уведено в дію наказом ректора
№031/95 ОД від 30.08.2023

Голова вченої ради _____
проф. Віталій ДЕМ'ЯНЧУК

**Положення
про психологічну службу
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка Степана Дем'янчука»**

Рівне 2023

1. Загальні положення

Психологічна служба є структурним підрозділом Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука (далі МЕГУ) і діє з метою сприяння особистісному зростанню та професійному становленню студентів.

Психологічна служба МЕГУ забезпечує умови для вивчення психологічного розвитку студента, мотивів його поведінки та діяльності з урахуванням вікових, інтелектуальних, статевих та інших індивідуальних особливостей, спрямовує до саморозвитку та самовиховання, сприяє виконанню освітніх та виховних завдань вищого навчального закладу.

Психологічна служба МЕГУ у своїй діяльності керується чинним законодавством України, Конституцією України, Декларацією прав людини, Конвенцією про права дитини, законом України «Про освіту», Етичним кодексом психолога, Наказом Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про психологічну службу освіти України» від 31.07.2018 р. № 509; «Положенням про психологічну службу освіти України» № 509 від 22.05.2018 та цим Положенням.

- 1.1. Діяльність Психологічної служби МЕГУ здійснюється за керівництва викладачів кафедри психології педагогічного факультету за участю студентів-волонтерів спеціальності 053 «Психологія».
- 1.2. Психологічна служба функціонує на базі педагогічного факультету кафедри психології МЕГУ.
- 1.3. Психологічна служба МЕГУ тісно співпрацює з працівниками охорони здоров'я, соціального захисту, сім'ї та молоді, органами внутрішніх справ, іншими зацікавленими відомствами, із громадськими і благодійними організаціями.
- 1.4. Це положення регламентує загальну структуру та функції психологічної служби в системі вищого навчального закладу та є основою для діяльності наявної мережі служб в інших навчальних закладах.
- 1.5. Контроль за діяльністю психологічної служби МЕГУ покладається на завідувача та викладачів кафедри психології педагогічного факультету.

2. Мета, основні завдання і функції Психологічної служби МЕГУ

2.1. Мета діяльності Психологічної служби МЕГУ полягає у сприянні особистісного зростання та професійного становлення студентів.

2.1. Завдання Психологічної служби МЕГУ полягають:

- ❑ у сприянні повноцінному особистісному та інтелектуальному розвитку студентів на певному віковому етапі, у створенні умов для формування у них мотивації до самовиховання, саморозвитку і набуття професійних навичок у професії психолога;
- ❑ у забезпеченні індивідуального підходу до кожного студента на основі його психолого-педагогічного вивчення; у профілактиці і корекції відхилень в інтелектуальному та особистісному розвитку студентів;

- ❑ у розвитку наукових основ практичної психології шляхом дослідницької, експериментальної роботи.

2.2. Основними видами діяльності Психологічної служби МЕГУ є:

- ❑ психопрофілактична робота серед студентів та викладачів;
- ❑ психодіагностична робота серед студентів;
- ❑ психокорекційна робота серед студентів (у разі недостатності психопрофілактичної роботи та за умови необхідності, своєчасності та ефективності застосування методів психокорекції та загальної психотерапії);
- ❑ консультивна робота на замовлення студентів та викладачів;
- ❑ просвітницька робота з роз'яснення актуальних проблем та методів психології;
- ❑ волонтерська робота як допомога ВПО, малозабезпеченим верствам населення.

2.3. Психологічна служба МЕГУ функціонує на трьох рівнях:

Науковому, на якому вивчає закономірності психічного розвитку і формування особистості студента з метою розробки методів і методик професійного застосування психологічних знань в умовах вищих навчальних закладів;

Прикладному, на якому здійснюється соціально-психологічне забезпечення процесу навчання і виховання, включаючи розробку навчальних програм, підручників, професійну підготовку та підвищення кваліфікації фахівців;

Практичному, який забезпечує безпосередню роботу психологів-викладачів і студентів старших курсів у навчальних закладах.

2.4. Діяльність Психологічної служби МЕГУ включає такі головні функції:

- ❑ *Психологічне забезпечення навчально-виховного процесу*, що в свою чергу, включає наступні завдання:

1. полегшення процесу адаптації студентів до умов навчання. Тут найважливіше допомогти першокурснику оволодіти якісно новими прийомами навчальної та навчально-професійної діяльності, виробити потяг до самостійної роботи. Адаптація до умов навчання включає і зміну стилю спілкування з товаришами й викладачами у навчальній та позанавчальній діяльності;

2. професійну адаптацію, кінцевою метою якої є професійна ідентифікація майбутніх фахівців. Професійна адаптація передбачає, насамперед, вироблення та вдосконалення професійно значущих особистісних якостей, стереотипів поведінки; засвоєння основних професійних ролей, форм спілкування, необхідних для успішного виконання майбутньої професійної діяльності; формування професійної рефлексії та професійної самосвідомості студентів;

3. психологічну допомогу викладачам в їхньому професійному самовдосконаленні. Передусім, це стосується налагодження ефективного контакту зі студентами, пошук оптимальних способів педагогічного впливу на них, вироблення доброзичливого ділового стилю спілкування, дотримання

педагогічного такту, допомоги у розв'язанні конфліктів;

4. допомогу молодим викладачам, особливо тим, хто не має спеціальної педагогічної освіти, в їхній адаптації до умов нової професійної діяльності;

5. допомогу студентам і викладачам у навчальних ситуаціях, що викликають значну емоційну напругу. Йдеться, насамперед, про іспити та заліки, взагалі про організацію роботи під час сесії, виробничої практики.

□ *Психологічна просвіта викладачів та студентів* включає наступні завдання:

створення психологічного лекторію для викладачів та студентів, бесіди на психологічні теми, організація тематичних «круглих столів», психологічного клубу, випуск психологічної газети та впровадження різноманітних тематичних секцій тощо.

□ *Психологічна допомога викладачам та студентам* включає наступні завдання:

індивідуальні консультації (за запитом клієнта), бесіди, групові тренінги, інші форми психокорекційної роботи. Основною метою є сприяння особистісній інтеграції студентів і викладачів, узгодження їхніх особистих, соціальних та економічних інтересів. Важливою передумовою цього є ефективне реагування на конкретні психологічні проблеми, з якими стикається людина у своїй навчальній, професійній діяльності, в особистому житті (проблеми, пов'язані з труднощами у навчанні, занижена самооцінка, сімейні конфлікти, проблеми спілкування тощо).

□ *Волонтерська діяльність викладачів та студентів* включає наступні завдання:

сприяння розвитку волонтерського руху серед здобувачів ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука» та у місті Рівному; здійснення та захист прав і свобод, задоволення соціальних та культурних інтересів громадян; створення умов для саморозвитку волонтерів як особистостей, громадян України, професійного становлення як фахівців; пропаганда принципів волонтерського руху; співпраця з громадськими організаціями; пошуково-дослідницька діяльність.

Волонтерська діяльність, як складова частина позаудиторної роботи, здобувачів університету, є одним із чинників, що впливають на розвиток професійно важливих та особистісних якостей, підготовки майбутніх фахівців на принципах гуманізму, поваги до інших, доброчесності, милосердя, толерантності та неупередженого ставлення до тих, хто потребує допомоги.

3. Структура та управління Психологічною службою МЕГУ

3.1. Психологічна служба МЕГУ включає чотири основні напрямки:

1. *Напрямок психологічної допомоги (психоконсультування та психокорекція)*. Основна мета полягає у наданні психологічної допомоги викладачам і студентам — надається психологічна допомога з особистих проблем, наприклад, розв'язання сімейних конфліктів, налагодження міжособистісних стосунків тощо.

2. Тренінговий напрямок. Основна мета полягає в проведенні ділових ігор, спеціалізованих тренінгів як загальної (тренінги навичок саморегуляції, спілкування, тренінги розв'язання конфліктів тощо), так і спеціальної спрямованості (тренінги умінь ведення переговорів, консультативної роботи, тілесно орієнтовані тренінги, тренінги психодраматичних умінь тощо). Тренінги спеціальної спрямованості мають на меті формування професійно значущих навичок та вмінь.

3. Напрямок психологічної просвіти. Основна мета полягає у проведенні постійної просвітницької роботи з питань психології для підвищення психологічної культури студентів та викладачів. Можливість організовувати постійно діючі семінари з запрошенням провідних психологів м. Рівного та області, практикуючих психотерапевтів.

4. Науково-дослідницький напрямок. Основна мета полягає у здійсненні постійної дослідницької роботи з різних напрямів прикладної психології, насамперед, актуальних проблем навчання й виховання. Закріплюється функція психодіагностики абітурієнтів та студентів. Даний напрямок оснащується сучасним технічним, психодіагностичним та комп'ютерним обладнанням, що дає змогу проводити дослідження й обстеження, обробляти та оформляти отримані результати на належному рівні.

5. Волонтерський напрямок. Надання консультативних послуг дітям-сиротам, дітям, які залишилися без батьківської опіки (заклади інтернатного типу міста, центр соціально-психологічної реабілітації для дітей, прийомні сім'ї), дітям ВПО, дітям батьків – учасників бойових дій; розвивально-корекційна, реабілітаційна та дозвіллєва робота з дітьми з особливими освітніми потребами; організація благодійних акцій, культурно-дозвіллєвих заходів для дітей та молоді міста; науково-дослідна робота волонтерів (участь у науково-практичних конференціях, написання тез та статей щодо волонтерства та добродійної діяльності); превентивна робота щодо попередження й профілактики негативних явищ, зокрема наркоманії та СНІДу серед неповнолітніх та молоді; організація вуличної соціальної роботи з дітьми та молоддю в м. Рівне; робота з учасниками бойових дій та їх сім'ями, людьми похилого віку, людьми з інвалідністю, з дітьми з притулку для неповнолітніх тощо; участь в благодійних акціях разом з іншими організаціями.

4. Зміст діяльності Психологічної служби МЕГУ

4.1. Викладачі та студенти спеціальності 053 «Психологія» Психологічної служби МЕГУ:

- беруть участь у здійсненні освітньої, виховної роботи, спрямованої на забезпечення всебічного особистісного й професійного розвитку студентів, збереження їх повноцінного психічного здоров'я;
- проводять психолого-педагогічну діагностику готовності студента оволодіти тією чи іншою професією, допомагає у остаточному виборі певної професії;
- розробляють та впроваджують розвивальні, корекційні програми

навчально-виховної діяльності з урахуванням індивідуальних, статевих, вікових особливостей різних категорій студентів;

- здійснюють превентивне виховання, профілактику злочинності, алкоголізму та наркоманії, інших узалежнень й шкідливих звичок серед студентів;
- проводять індивідуальне психологічне консультування зі студентами і викладачами;
- здійснюють просвітницьку роботу як серед студентів, так і серед викладачів вищого навчального закладу;
- формують психологічну культуру студентів, викладачів, батьків, консультують з питань психології, її практичного використання в організації навчально-виховного процесу.

4.2. Діяльність психологічної служби здійснюється:

- в межах навчальних дисциплін з психології, які передбачені навчальними планами МЕГУ;
- виходячи з певної кількості годин навчального навантаження будь-якої дисципліни з психології, що передбачає своєрідну практику у психологічній службі МЕГУ.

4.3. Працівники Психологічної служби МЕГУ повинні:

- керуватися Етичним кодексом психолога;
- дотримуватися педагогічної етики, поважати гідність людини, захищати її від будь-яких форм фізичного або психічного насильства;
- будувати свою діяльність на основі доброзичливості, довіри у тісному співробітництві з усіма учасниками педагогічного процесу; пропагувати здоровий спосіб життя, підвищувати рівень психологічних знань педагогічних працівників і батьків;
- зберігати професійну таємницю, не поширювати відомостей, отриманих у процесі діагностики, консультування або корекційної роботи, якщо це може завдати шкоди студенту чи його оточенню;
- постійно підвищувати свій професійний рівень, запобігати випадкам здійснення психодіагностичної, розвивально-корекційної, консультативно-методичної роботи особам, які не мають відповідної фахової підготовки або право на таку діяльність;
- знати програмно-методичні матеріали і документи щодо обсягу, рівня знань, розвитку дітей, вимоги державних стандартів до забезпечення навчально-виховного процесу, основні напрямки і перспективи розвитку освіти, психолого-педагогічної науки.

4.3. Основні умови ефективної діяльності Психологічної служби МЕГУ:

- орієнтація на реальні замовлення клієнтів та актуальні для закладу психологічні проблеми;
- практична спрямованість на своєчасне розв'язання психологічних проблем;
- наукова обґрунтованість та сучасний рівень виконання основних завдань;
- достатнє фінансове, організаційне та технічне забезпечення служби та її

підструктур;

- наявність кваліфікованих фахівців та професійно-мотивованих студентів, здатних забезпечити діяльність психологічної служби на високому рівні.

5. Міжнародне співробітництво

5.1. Психологічна служба МЕГУ має право налагоджувати прямі міжнародні зв`язки на основі самостійно укладених угод про обмін працівниками, проводити у встановленому порядку спільні заходи (конференції, семінари, тренінги).

6. Управління Психологічної служби МЕГУ

6.1. Управління психологічною службою МЕГУ здійснюється за керівництва завідувача кафедри психології доц. Ю.О. Михальчук, тоді як:

- індивідуальне психологічне консультування зі студентами і викладачами проводять викладачі кафедри психології;
- проведення психодіагностичної роботи забезпечують студенти-волонтери спеціальності 053 «Психологія» за керівництва викладачів кафедри психології;
- розвивальні, корекційні програми, просвітницькі заходи розробляють та проводять викладачі кафедри психології за участі студентів спеціальності 053 «Психологія»;
- запрошуєть провідних психологів м. Рівного та області, практикуючих психотерапевтів, працівників охорони здоров`я, соціального захисту, служби сім`ї й молоді, представників громадських та благодійних організацій для проведення просвітницької та психопрофілактичної роботи.

7. Реорганізація або ліквідація Психологічної служби ВНЗ

7.1. Реорганізація або ліквідація здійснюється за наказом ректору МЕГУ.